

Canvis metodològics que implica el treball de les competències

A l'hora de dissenyar activitats i/o crear situacions a l'aula que facin possible el desplegament de les competències hi ha quatre referents clau que qualsevol ensenyant ha de tenir en compte:

- **Transversalitat:** seleccionar continguts i opcions metodològiques que generin contextos globals d'aprenentatge des d'un enfocament interdisciplinari.

- **Funcionalitat i significativitat:** establir i prioritzar opcions metodològiques que fomentin l'aplicació dels aprenentatges en diverses situacions i contextos reals, concrets i propers a l'alumnat adequats a les seves característiques.
- **Autonomia:** afavorir les estratègies didàctiques que facin protagonista l'alumnat com ara la comunicació d'objectius, la presa de decisions, la corresponsabilitat en l'avaluació en les activitats d'ensenyament-aprenentatge, la recerca d'informació...
- **Complexitat:** conèixer els instruments conceptuals i les tècniques didàctiques, reconèixer quins són necessaris en la intervenció en situacions complexes i saber-les aplicar segons les característiques de cada situació real que es presenta global i complexa.

El treball per competències comporta la reorganització d'estratègies i de continguts d'ensenyament i aprenentatge que afecten tots els elements que intervenen en qualsevol acció didàctica. Vegem-los detalladament:

Pel que fa als continguts:

- Anar d'un ensenyament academicista basat en continguts prioritàriament conceptuals de sabers a un ensenyament basat en el saber actuar. **L'acció educativa s'ha de centrar en l'aplicació del coneixement en situacions pràctiques i en contextos concrets**, de tal manera que el saber es converteixi en un veritable instrument per a l'acció, per a la vida, i no esdevingui una finalitat en si mateix.

Pel que fa al mestre

- Canviar la visió del **docent** propietari de la seva matèria al de **coeducador i gestor dels continguts estratègics i de les metodologies més adients per desenvolupar competències**. No només s'ha d'actuar com a professor, sinó que cal reflexionar, parlar i debatre sobre tot el procés educatiu en què està implicat l'alumnat.

Pel que fa a l'alumne

- **Potenciar el pas de l'alumne passiu a l'alumne que construeix els seus coneixements a partir dels propis i de la seva activitat**, a partir de la seva interacció amb els altres i amb el medi. Cal subratllar que l'alumnat pot no

manifestar un interès especial per portar a terme aquest canvi, ja que implica un nivell d'implicació i esforç superior. Tanmateix, progressivament ha d'entendre que participar de manera activa en aquesta via farà molt més satisfactori el seu procés d'aprenentatge.

Pel que fa a l'organització

- Presentar activitats que vagin més enllà del treball passiu en silenci i individual a un **treball de reconstrucció compartida dels coneixements** que n'impliqui un de més cooperatiu i en què els diversos ritmes de l'alumnat es facin visibles.

Pel que fa a l'escola

- Anar de l'**escola** separada, aïllada, a la **connectada a altres xarxes** (família, mitjans...) en les quals cadascú ha de jugar el seu paper. Aquestes xarxes enriqueixen i complementen un treball que l'escola no pot fer tota sola.

Pel que fa a l'aprenentatge

- Anar de la perspectiva de l'**aprenentatge** centrada en l'individu a la que **inclou interacció i context**. Des d'aquest enfocament d'aprenentatge, l'aprenent s'enfronta a diversos escenaris que li permetran adoptar diversos esquemes d'actuació per assolir competències.

Pel que fa al context

- Donar al **context** una **importància destacable** sense deixar de banda l'aprenent. D'aquesta manera, els alumnes sabran utilitzar i aplicar els seus sabers en altres contextos.

Pel que fa a la gestió de l'aula

- Gestionar de manera flexible el temps, l'espai i els recursos que permetin el treball en diversos tipus d'agrupacions, de maneres de treballar...